

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

بیمارستان کودکان حکیم
Hakim Children Hospital

زردی در نوزادان

تهیه و تنظیم:

سیدعلیرضا اسلامبولی زاده

(سوپروایزر آموزشی به بیمار)

منبع: پرستاری کودکان وونگ

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

جهت دسترسی به مطالب آموزشی بیشتر این بارکد را اسکن نمایید

021-67648000

www.hch.tums.ac.ir

یافت آباد، خیابان شهید رجایی، میدان امام علی (ع)، خیابان عمرانی

* گاهی اوقات به مدت ۲۴-۴۸ ساعت شیر دهی مادران در نوزادانی که به دلیل شیر مادر زرد شده اند قطع میشود میتوانید در این مدت از شیر خشک جهت تغذیه نوزاد استفاده کنید. در این صورت شیردهی نباید از طریق پستانک شیشه شیر باشد. بهتر است از قطره چکان، سرنگ، قاشق یا فنجان (پس از آموزش شیر دهی با این روشها از پرستار) شیر خشک به نوزاد داده شود.

* برای بررسی کاهش و یا افزایش زردی خون لازم است هر ۱۲-۶ ساعت از نوزاد خونگیری شود در این مورد با پرستاران همکاری کنید.

* افزایش زردی خون در حد خطر ناک میتواند سبب عقب ماندگی ذهنی نوزاد و ناشنوایی شود گاهی حتی لازم است طبق نظر پزشک خون نوزاد تعویض شود تا خطر رفع شود در این مورد با پزشکان و پرستاران همکاری کنید.

* انجام آزمایش گروه خون و RH مادر در تشخیص علت زردی موثر است بعد از انجام آزمایش جواب را پیگیری کرده و به پرستار بخش تحویل دهید.

مادر عزیز آیا میدانید علت به وجود آمدن زردی در نوزادان چیست ؟

وقتی میزان ماده ای به نام بیلی روبین در خون نوزاد از حد مشخصی افزایش یابد پوست بدن نوزاد تغییر رنگ داده و زرد میشود. زردی نوزادی علل متعدد دارد که شایعترین علل زردی نوزادی عبارت است از:

۱- زردی فیزیولوژیک

۲- زردی ناشی از تغذیه ناکافی با شیر مادر

۳- زردی ناشی از شیر مادر

آیا میدانید زردی فیزیولوژیک چیست و چگونه درمان می شود ؟

زردی فیزیولوژیک شکایت شایع دوران نوزادی است که در ۶۰ درصد نوزادان رسیده و ۸۰ درصد نوزادان نارس در طول هفته اول زندگی نوزادان دیده میشود. این زردی در روزهای دوم و سوم زندگی ظاهر می شود و در روزهای ۳-۴ به حد اکثر مقدار خود می رسد و در روزهای ۷-۱۰ به حداقل مقدار می رسد .

درمان

اگر مقدار بیلی روبین از حدی بالاتر رود برای کاهش زردی خون باید نوزاد را به طور مستقیم و بدون هیچ گونه پوششی زیر اشعه مخصوص قرار داد توجه شود این امر در بیمارستان تحت نظر پزشک انجام میشود و لامپ مهتابی در منزل اثری در کاهش بیلی روبین نوزاد ندارد.

آیا میدانید زردی ناشی از تغذیه ناکافی با شیر مادر و نحوه پیشگیری از آن چیست ؟

در طول هفته اول زندگی حدود ۱۳٪ نوزادان شیر مادرخوار دچار زردی می شوند که به علت دریافت ناکافی شیر مادر و در نتیجه کم آبی نوزاد و عدم دفع مدفوع است. این نوزادان علاوه بر زردی کاهش وزن بیش از حد فیزیولوژیک دارند.

پیشگیری و درمان

- * شروع شیر دهی در ساعت اول عمر؛
- * نگهداری نوزاد در کنار مادر از بدو تولد؛
- * افزایش دفعات و حجم شیردهی؛
- * پرهیز از خوراندن آب قند به نوزاد

آیا میدانید زردی ناشی از شیر مادر چیست و چگونه درمان میشود؟

بعد از ۵ روز اول و به طور عمده در هفته دوم زندگی نوزاد حدود ۳٪ از نوزادانی که با شیر مادر تغذیه شده اند دچار افزایش بیلی روبین می شوند که در هفته های بعد چنانچه تغذیه با شیر مادر ادامه یابد به تدریج زردی کاهش می یابد .

درمان:

- * ادامه تغذیه با شیر مادر؛
- * قطع موقت شیر مادر در صورت رسیدن بیلی روبین به مرز خطر؛
- * درمان زردی با فوتوتراپی یا تعویض خون در صورت لزوم

مادر عزیز آیا میدانید چگونه باید از نوزاد دلبندان که در حال نور در مانی است مراقبت کنید؟

تابش مستقیم نور به چشمها و ناحیه تناسلی نوزادان مضر است . بنابراین:
* قبل از اینکه نور درمانی شروع شود باید چشمهای نوزاد را با چشم بند ببوشانید.

* مراقب باشید چشم بند روی دهان و بینی نوزاد قرار نگیرد تا نوزاد دچار خفگی نشود.

* نوزادی که تحت نور درمانی است باید حتما پوشک داشته باشد .
* در صورتیکه چشمان نوزاد شما ترشح دارد و قی میکند حتما به پرستار بخش اطلاع دهید .

* مراقب باشید دمای بدن نوزادتان بالا نرود و دچار تب و یا سرما نشود .

* نوزادانی که نور درمانی میشوند ممکن است دچار اسهال یا راشهای پوستی شوند. به پزشک و پرستار بخش اطلاع دهید و از نوزاد خود به خوبی مراقبت کنید تا دچار سوختگی نشود.

* در صورتیکه نوزاد شما تحت نور درمانی ادرار ندارد به پرستار بخش اطلاع دهید ممکن است بدن نوزاد کم آب شده باشد .

* مادر عزیز به این نکته توجه داشته باشید که هر قدر یک نوزاد بهتر شیر بخورد و بیشتر دفع مدفوع داشته باشد سریعتر میزان زردی کاهش می یابد.